

Dyslexieprotocol ISW Westland Praktijkcollege

Dit beleid is van toepassing op alle dyslectische leerlingen van ISW Westland Praktijkcollege. Maatschappelijke en onderwijskundige veranderingen worden gevolgd en vastgelegd in het schoolbeleid. Dit beleid zorgt ervoor dat leerlingen, ouders, docenten en schoolleiding kunnen zien wat is afgesproken met betrekking tot de begeleiding van dyslectische leerlingen. Dit beleid wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het dyslexiebeleid van ISW Westland Praktijkcollege gaat uit van de volgende punten:

- De leerling wordt voorbereid om met succes het praktijkonderwijs af te ronden;
- Een leerling moet dat type onderwijs kunnen volgen dat optimaal aansluit bij zijn capaciteiten;
- Een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte moet het onderwijs kunnen doorlopen op een manier die is aangepast aan zijn mogelijkheden binnen de draagkracht van de school;
- De diagnose dyslexie (met daaraan gekoppeld een dyslexieverklaring) kan alleen gesteld worden door professionals die gekwalificeerd zijn voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek.

De leerling met dyslexie mag alleen gebruik maken van hulpmiddelen/faciliteiten die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het hulpmiddel / de faciliteit is in de verklaring geadviseerd;
- Het hulpmiddel / de faciliteit dient besproken te zijn met de ondersteuningscoördinator.

Toekennen van faciliteiten en hulpmiddelen

Welke hulpmiddelen een dyslectische leerling naast extra tijd mag gebruiken is afhankelijk van de indicatiestelling en de draagkracht van de school.

De ondersteuningscoördinator beslist hierover en kent de faciliteiten toe. Toegekende faciliteiten/hulpmiddelen worden in het leerlingvolgsysteem opgenomen.

De ondersteuningscoördinator verwerkt tussentijdse afspraken en aanpassingen betreffende de leerling in Magister en informeert teamleider, mentor en vakdocent hierover.

Dyslexieonderzoek

Het ISW Westland Praktijkcollege biedt geen dyslexieonderzoek. Bij signalen die wijzen op dyslexie biedt het ISW Westland Praktijkcollege de mogelijkheid om een screening uit te voeren en een half jaar begeleiding te bieden. Voor dyslexieonderzoek wordt verwezen naar een externe instantie en de kosten hiervoor zijn voor rekening van ouders.

Verlengde Intake Technisch Lezen

Vanaf augustus 2021 is op het ISW-Praktijkcollege gestart met het bieden van een verlengde intake op het gebied van Technisch Lezen. Dit aanvullend individueel didactisch onderzoek is handelingsgericht en zal richting moeten geven aan wat de leerling in en/of buiten de klas nodig heeft om leesvaardiger te worden.

Inleiding:

Cursusjaar '21 is gestart om leerlingen uit het eerste leerjaar met een zwak vaardigheidsniveau op technisch lezen verder te screenen in een 1-op-1-situatie.

Hierbij wordt de DLE-leesscore* van het technisch lezen uit het onderwijskundig rapport bij aanmelding als uitgangspunt genomen. Leerlingen met een DLE lager dan 20 komen hiervoor in aanmerking.

Omdat deze verlengde intake nog in een experimentele fase verkeert, is deze procedure dit jaar in oktober gestart na de groepsbesprekingen van de eerstejaars leerlingen.

[(*) DLE is de Didactische Leeftijd Equivalent. Ruwe testscores van didactische toetsen worden omgezet in DLE's. De DLE geeft het vaardigheidsniveau van een leerling op een bepaald tijdstip aan.]

Deze verlengde intake wordt ook ingezet voor NT2-leerlingen die vanuit het ISK-onderwijs bij het ISW Praktijkcollege aangemeld worden/instromen. Deze leerlingen zijn nog maar (relatief) kort in Nederland en zijn opgegroeid in een ander land met een andere taal. Om aan te kunnen sluiten op dit zich ontwikkelend taalvermogen bij iedere NT2-leerling is het belangrijk een *indicatie* te hebben wat deze leerling wel/niet beheerst op het moment van instroming.

Verlengde intake:

Dit aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd op:

- het niveau van Klank-Letter-Koppeling
- Woord-niveau
- Verhaal-niveau

De toetsen worden in volgorde van afname toegelicht.

Klank-Letter-Koppeling: In hoeverre zijn alle klank-letter-koppelingen bij de leerling geautomatiseerd. Dit wordt gemeten met de toetsen van Struiksma: Letterdictee en Letters Benoemen.

1. Letterdictee: Er worden 33 spraakklanken aangeboden waarbij de leerling (zonder denkpauze) de bijbehorende letter(s) opschrijft.
2. Letters benoemen: De leerling krijgt 36 letters aangeboden en de leerling zegt bij iedere letter (zonder denkpauze) de juiste spraakklank.

Als alle klank-teken-koppelingen beheerst worden dan kunnen leerlingen korte woorden met een *eenvoudige woordstructuur* (medeklinker-klinker-medeklinker) die *klankzuiver* zijn (een woord waarbij de afzonderlijke klanken overeen komen met die in het woord) 'ontsleutelen'. Wanneer er gesproken wordt over het technisch leesvaardigheidsniveau van een leerling dan zijn het leestempo en de accuratesse belangrijk.

Woordlezen: De Drie-Minuten-Toets/DMT bestaat uit 3 kaarten met ieder 120 niet samenhangende woorden (DMT). Deze kaarten meten de vaardigheid om losse woorden correct en snel te lezen.

3. Kaart 1 bestaat uit éénlettergrepige woorden (MKM-niveau, klankzuivere woorden).
4. Kaart 2 bestaat uit éénlettergrepige woorden met medeklinkergroepjes voor-/achteraan en eenvoudige spellingregels (schelp, bank).
5. Kaart 3 bestaat uit twee- of meer lettergreep-woorden. De leerling wordt gevraagd de woorden van elke kaart hardop te lezen (gedurende 1 minuut).

Verhaal-lezen: Op het niveau van verhaal-lezen is belangrijk te weten in hoeverre een leerling gebruik weet te maken van de context. Door gebruik te maken van context-informatie kunnen woorden in zinsverband beter gelezen worden dan losse, niet samenhangende woorden.

De AVI-toets bestaat uit kaarten waarop een verhaal staat afgedrukt. De toets meet de vaardigheid van de leerling in het lezen van teksten oplopend in moeilijkheidsgraad. In de verlengde intake wordt op grond van de DMT-toets ingestapt op het niveau wat vergelijkbaar is met half/eind groep 3 basisonderwijs.

Begrippen: Ook wordt gescreend/geobserveerd of bepaalde begrippen gekend en toegepast kunnen worden. Het zijn begrippen die bij lezen, rekenen, praktijkvakken, stage/werk belangrijk zijn en toegepast kunnen worden door de leerling (o.a. eerste, laatste, middelste, vooraan, achteraan, onder, boven, links, rechts, volgende/vorige).